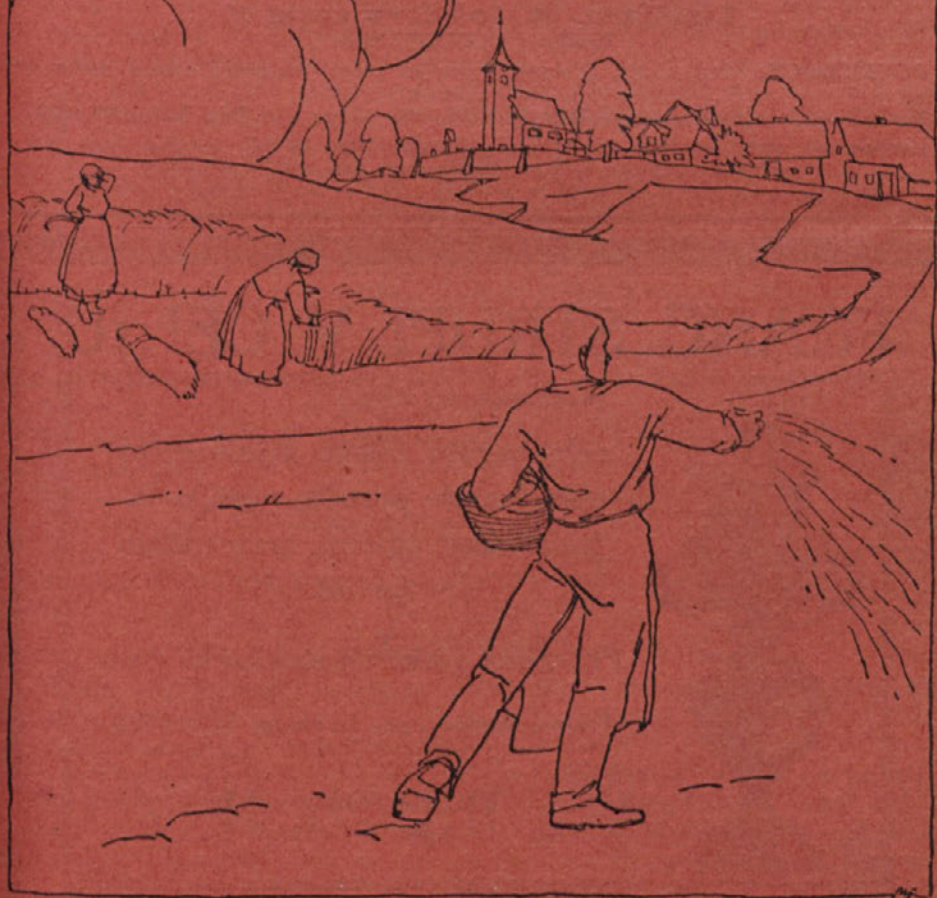

NAŠ DOM

LIST ZA KMEČKO
MLADINO

Posamezna številka velja 1 dinar.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto dvanajst (12) dinarjev. — Za Italijo 7 Lir, Avstrijo 2 in pol šilinga, za Ameriko 0.40 Dol. Za druge države vrednost 20 Din. — Naslov: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/L. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in ne odteguje vlagateljem rentnega davka.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjavlj: GOSPOBANKA

PODRUZNICE: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000, vloge nad Din 360.000.000.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji, prodaja vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

FRANC STRUPI V CELJU

Vam priporoča svojo

zelo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetiljk, lepih okvirov, ogledal, raznovrstnih šip itd.

Prevzema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

!! Na drobno !!
!! Na debelo !!

O čitanju.

V davnih časih so imeli pisano besedo za čarovnijo. Saj je res čudovito, da jaz danes nekaj mislim pa te misli lahko sporočim potomcem, ki bodo prišli šele čez sto ali tisoč let — samo s tem, da na papir načeckam neke kljuke, ki jim pravimo črke.

Pred štiri sto leti so tiskali prve knjige; v zadnjih sto letih pa se je tisk tako razširil, da spada ta »čarovnija« med najmočnejše sile sveta; kajti večina ljudi misli tako in to, kar čita.

Šola brez knjig ne more imeti uspeha; niti stotero, niti tisočero predavanj ne more koristiti tistemu, ki ne čita. Šele to je pravi uk, če sedim sam z učiteljem, ki mi govori iz knjige ali časnika. Včasih so samo principi lahko imeli za vsako reč svojega učitelja: za nauk o državi, za lepe umetnosti, za nego telesa. Danes ima lahko najpreprostejši človek take domače učitelje: knjige in časnike.

Naš kmet je potreben pouka. Vojska ga je nekoliko razvadila, ker je tedaj vse lahko in dobro prodal. Zdaj je prišel v državo, kjer so drugod mnogo rodovitnejše pokrajine kot pri nas. Zato bo mogel le tedaj vztrajati, če bo kar najbolj umno in napredno gospodaril. Bilo bi komaj, da bi vsak naš srednji kmet imel dve leti kmetske šole, večji kmetje pa srednjo kmetijsko šolo. Ker to ni mogoče, nu ostanejo trije pomagači: 1. kmetško-nadaljevalne šole, 2. prosvetna društva in 3. knjige in časniki. Kakor vsaka šola, tako ima tudi kmetško-nadaljevalna jasen načrt, kaj hoče kmeta naučiti in kako. Prav tak jasen načrt morajo imeti tudi prosvetna društva, če nočejo biti zanič. Kajti prosvetna društva niso le za to, da branijo naše svetinje in navdušujejo zanje, ampak da kmeta učijo in tudi naučijo, kar mu je potrebno in koristno za vsakdanje življenje.

Kaj naj čitam?

Tretji učitelj kmetu je knjiga in časnik; ta mu je najzvestejši in najpotrebljivejši učitelj.

Kateri časniki so najbolj primerni za kmeta?

1. »Slovenec« v Ljubljani. Izhaja vsak dan in prinaša ob nedeljah krasno prilogo slik; velja pa na mesec Din 25. Marsikdo bo dejal: kaj bo dnevnik za kmeta! Saj nimam vsak dan časa, da bi čital. So ljudje, ki se opravičujejo: bi še že molil, pa nimam kdaj! — Kaj pravite tem? Nikomur

se tako ne mudi, da bi za molitev ne imel časa. Podobno je s čitanjem. Če le potrebo čutim za čitanjem, bom tudi čas našel; potrebo vzbuditi pa mora prosvetno društvo. Ko počivam od telesnega truda, ne bo nič škoda, če duh med tem dela: čitam. — Ne pravimo, da bi moral imeti vsak kmet »Slovenca«, ampak vsaj razumnejši in naprednejši bi ga moral imeti. V tem smo Štajerci daleč za Kranjci.

2. »Slovenski Gospodar« v Mariboru in »Domoljub« v Ljubljani. Nobene škode ne bo, če imate oba. Izhajata tedensko, velja pa »Domoljub« 36 Din, »Gospodar« 32 Din na leto. Vsaj enega od teh listov bi morala imeti vsaka slovenska družina. Ne le o Novem letu, ampak tudi med letom agitirajte zanju. Saj je to v korist vam, vsej soseski in občini; kajti čim več bo dobrih listov med vami, tem več bo izobrazbe in tem več blagostanja.

3. Strokovni listi: »Kmetovalec«, ki ga izdaja Kmetijska družba, o kateri se morate pri prosvetem društvu dobro poučiti, da boste tudi njen član, ne le zapisan, ampak v svesti si svojih pravic; »Sadjarin vrtinar«, »Čebelar«, »Naše gorice« in »Lovec«. Vsi ti listi so glasila društev, ki nudijo članom razne koristi; seveda, član mora poznati poleg dolžnosti tudi svoje pravice; o teh pravicah vas mora poučiti domače prosvetno društvo. (Naš kmet sploh premalo ve za svoje pravice!)

4. Mohorjeve knjige in mesečnik »Mladika«, ki ga izdaja Mohorjeva družba v Celju; »Mladika« velja 84 Din na leto. Mohorske knjige in »Mladika« nudijo poleg izvrstnega pouka tudi lepo zabavo. Seveda, marsikdo pravi: kaj bom jaz povesti bral! To je le za mlade ljudi. — Lepe in dobre povesti, kot jih najdete tu, napolnijo naša srca z blagimi čustvi mnogo bolj kot kak poučen članek o vzgoji srca. Kajti kakor je mesečeva luč le odsev solnca, tako je prava umetnost odsev božji. Lepe in dobre povesti dvignejo človeka, da ne otopi v vsakdanjih skrbeh, da se vzbudi nad samega sebe in se mu razveže duša.

5. Verski listi: »Bogoljub« (20 Din na leto); izdaja ga vodstvo Marijinih družb v Ljubljani. »Glasnik« (15 Din na leto); izdajajo ga jezuiti v Ljubljani. »Katoliški misijoni« (12 Din letno). »Kraljestvo božje« (12 Din letno), glasilo Apostolstva in Bratovščine sv. Cirila in Metoda. Vsi ti listi izhajajo mesečno. Lani decembra pa je začela izhajati vsak teden »Nedelja« v Mariboru (24 Din vse leto).

6. Za Orle imamo še mesečnik »Mladost«, za Orlice in dekleta sploh »Vigred«. Za večje otroke je »Vrtec«, za manjše pa »Angelček«. »Vrtec« in »Angelček« izhajata desetkrat na leto in veljata skupno 22 Din, »Angelček« sam pa 8 Din na leto.

7. Mesečnik »Zdravje« je poučen list za zdravstvo in velja 30 Din na leto.

Kako naj čitam?

V nedeljo popoldne vzameš »Gospodarja« v roke, prečitaš šale, še kak dopis, še o kakem ropu ali tatvini kaj in — zadremlješ. Ali če imaš »Slovenca« pa prebiraš dnevne novice, poročila s sodnije, vesti o nesrečah in zločinih. Dobiš Mohorske knjige, jih prelistaš, gledaš koledar, na kateri dan bo Božič, Novo leto, pa jih hraniš na polico, dokler jih čez

mesec dni ne bodo vlačili otroci razcefrane naokrog. — Ali je tako čitanje pravo?

1. Mnogi naši ljudje ne znajo prav čitati. Tudi tu spet bi moralo biti prosvetno društvo, ki jih nauči p r a v čitati. Kakor učitelj bi moralo biti, ki na podlagi prostih razgovorov opozarja na pomen čitanega in razporeja prečitano snov ter jo uporablja. Koliko bogastvo imamo v listih in Mohor-skih knjigah, pa ostane po večini zakopano!

2. V družinah je treba znova poživiti glasno čitanje: eden čita, drugi poslušajo, nato pa se razgovarjajo o tem. To je domača šola, domače društvo, kjer je gospodar za predsednika.

3. Ako česa niste razumeli, pojdite k odborniku prosvetnega društva, povejte mu: o tem in takem novem zakonu smo čitali doma; tak gospodarski članek itd., pa ne razumemo. Prosvetno društvo bo dobilo predavatelja, ki vam bo lahko vse pojasnil.

Knjižnica ljubljanske »Prosvetne zveze«, ki se je pod vodstvom neumornega in svetovno izobraženega tajnika g. Vinka Zora razvila v eno naših najboljših knjižnic in v matico podeželskih knjižnic.

Knjižnica.

Nihče ne more vseh potrebnih listov in knjig imeti. Zato imajo društva knjižnice, ki ne smejo biti le za zabavo nekaterim, ampak vsej župniji zakladnica srčne in umne omike. Zato rastejo našim društvom obilne naloge: 1. vzbuditi v ljudeh potrebo po čitanju; 2. naučiti jih prav čitati — in 3. nuditi jim obilo čtiva.

Pa tudi vsak na svojem domu mora skrbeti, da bo imel lično knjižnico. Kadar bi tujci prihajali, naj bi občudovali čedne slovenske domove, naj bi se čudili slovenskemu napredku in kadar bi vprašali: »Kako morete Slo-

venci uspevati na tej skopi zemlji? Ali nam vile pomagajo?« — bi jim naj lahko vsak slovenski kmet pokazal skromen kot v hiši, kjer bi bile razvrščene knjige, in dejal: »To so čudodelne vile, ki nam pomagajo pri napredku!«

Naslovi nekaterih listov: »Slovenec« ali »Domoljub« ali »Bogoljub«, Ljubljana, Kопitarjeva ulica 6. — »Slovenski Gospodar« ali »Nedelja«, Maribor, Cirilova tiskarna. — »Sadjar in vrtnar«, Ljubljana, Resljeva cesta 24. — »Mladika«, Celje, Mohorjeva tiskarna. — »Vrtec« in »Angelček« v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80. — »Glasnik presv. Srca Jezusovega«, Ljubljana, Zrinjskega 9. — »Kraljestvo božje« v Mariboru, Koroščeva ulica 12. — »Katoliški misijoni« v Ljubljani, Tabor 12. — »Mladost« in »Vigred« v Ljubljani, Ljudski dom. — Če boste pisali, vam bo vsak list gotovo poslal eno številko brezplačno na ogled.

Mladi viharji.

(Zgodba iz našega življenja. — Lojze Viher.)

Albin je umolknil. Vsi so obsedeli tiho; potem se je oglasil kaplan: »Marsikatera reč mi ugaja. V splošnem pa moram reči, da govornik ni podal niti jasne slike, niti jasnih smernic. Jaz sem ga takole razumel: on je proti dosedanjim organizacijam, češ da so se poplitvile. To mu rad priznam, ker je z vsako limono tako, če vedno le sesaš in sesaš na njej. Res je tudi, da so naše organizacije preveč na obrambo usmerjene: da se branimo pred liberalci, branimo pred socialisti, branimo in venomer branimo pred raznimi in vsemogočimi sovražniki. Ali pa da glasno in na zunaj manifestiramo vero, manifestiramo program, manifestiramo —. Od samega zunanjega manifestiranja pa so nam polagoma usahnile notranje vrednote. Da, to je res, da manjka notranje poglobitve. Toda kako hočete doseči to poglobitev, če ne z organizacijo?«

»Jaz pa sem govornika tako razumel, da so nam danes bolj ko vse organizacije potrebni dobri, sodobni vodniki«, je vstal in začel Mlakar. »In zdi se mi, da je govornik zadel na jedro, ko je poudaril ta krik za vodniki mladega rodu. Dva stanova sta, ki sta izrazita ljudska vodnika: 1. duhovnik in 2. učitelj. Dovolite mi, da tu čisto iskreno povem svoje mnenje o obeh. — Krek je poslal v onih za narod najtežjih, najodločilnejših časih duhovnika v javno gospodarsko in politično življenje. Duhovnik je sledil klicu našega Evangelista in z njim na čelu si je narod priboril kulturno, gospodarsko in politično svobodo. Ta boj je za nami, duhovnikove sile so deloma sproščene. Zato jih zamore sedaj toliko bolj posvetiti svoji prvobitni nalogi Dobrega pastirja: da kot evangelist blodnim ovcom, oče in glasnik ljubezni božje izgubljenim, siromakom, žalostnim, ne srečnim, tistim, ki iščejo, poglobi in ponotrani versko življenje ter utrdi božje kraljestvo v dušah. Kaj nam pomaga, če so vse občine »naše«, vse oblasti »naše«, vsi župani in poslanci naši, če pa v dušah ni Boga, po rudnikih, tovarnah trpini mimo Cerkve kričijo za Bogom; kolnejo in živijo tjavendan; če na kmetih šolski otroci stvari vejo in počenjajo, ki jim mi nekoč še imena nismo znali! Kristusovo kraljestvo ne sloni niti na bankah, niti na posojilnicah, niti na zadruḡah, niti na oblasti, niti na trgovini, ampak na človeških dušah.«

»To, kar —«, se je oglasil kaplan, toda Mlakar še ni končal.

»Prosim«, je dejal Mlakar in nadaljeval. »Drugi stan je učiteljski.

Učitelja naši ljudje gledajo vse preveč še vedno kot onega Cankarjevega »hlapca«, kot plitvega liberalca, kot služabnika tuje, neljudske, nenarodne oblasti. Pozabljamo, da to niso več učitelji, ki nam jih je postavljajal nemški Gradec, ampak da nam jih postavlja naša država, naša oblast; ne za to, da kot liberalci jemljejo ljudstvu vero in prepričanje. Danes so to naši, domači učitelji, ki nam jih daje naša država zato, da gojijo vse plemenite klice v narodu: vero njegovo, narodno in državno zavest, gospodarsko moč in napredek. Zato je naša dolžnost, da prisrčno sodelujemo z učiteljem in mu odpremo srca.

Na drugi strani pa je potrebno, da dobimo zares izobražene učitelje; ne mladiče, ki nosijo glave visoko pa gosposki nosove vihajo, ljudstvu pa ne koristijo nič. Niti take, ki mislijo, da so poklicani, da ubijajo svoj nacionalizem ljudem, ki morda ne poznajo nacionalnih fraz, ki pa so ohranili slovenstvo v najtežjih časih.

Da, spoštovanja do živega naroda, ne do nacionalne fraze, je treba učitelju! Potem ne bo uganjal svoje politike, niti silil s svojimi društvi; znal bo pomagati, znal svetovati, ko bo hodil kot nesebičen prijatelj med ljudi, na domove jim. Ampak znati mora res kaj! To pa o učiteljevem znanju in šolanju je poglavje zase. —

Tako sem jaz razumel govornika: da je bistvo našega mladinskega vprašanja v sodobnosti voditeljev in v prisrčnem in vzajemnem delu učitelja in duhovnika. Danes te vzajemnosti ni. Danes, se mi zdi, je sploh malo ustvarjajočega dela. Vse je kakor mrzlično oboroževanje ene vaše skupine proti drugi. Ne gradimo za občestvo, ampak vsak vleče na svojo stran.«

(Dalje.)

Žrtev spovedne molčečnosti.

Predsednik: Obtoženec, kako nam morete pojasniti to: pri hišni preiskavi ste vi takoj, komaj so se odprla vrata one shrambe, opazili pod prtom truplo umorjene, vkljub temu, da je svetiljka ugasnila?

Župnik: Videl sem noge, ki so molele izpod pogrinjala.

Tožitelj (pravdnik): Konštatiram, da izmed ostalih navzočih nihče ni ničesar opazil; ta čudna okoliščina istotako izpričuje, da je obtoženec že prej vedel za smrt gospe Barletove.

Predsednik: Odkod prihajajo na vašem talarju krvavi madeži, ki ste jih skušali v svoji spalnici izprati?

Župnik: Pokleknil sem, kakor izpričuje protokol, v kri poleg trupla.

Predsednik: Po izjavi strokovnjakov izvirajo sicer nekateri madeži od sesedene krvi, o drugih se to ne da ugotoviti.

Zagovornik: Usojam se opozoriti na to, da se ti madeži najdejo samo od kolena doli, kar se povsem ujema s pojasnilom obtoženčevim. Ako bi izhajali od zaboljaja, ki ga je po obtožnici storila roka mojega klienta, se bi morali madeži poznati na rokavih in prsni talarja. Tako je talar naravnost dokaz obtoženčeve nedolžnosti.

Tožitelj: Za me nikakor ne, ker morilec je vrgel gotovo svojo žrtev prej na tla, potem se je sklonil nad njo in šele nato zabodel.

Predsednik: Ali priznate, da je ta nož vaš?

Župnik: Da, z njim smo rezali kruh.

Predsednik: No, ta nož se čisto ujema z rano umorjene, razven tega je oškropljen s krvjo, ki so jo strokovnjaki spoznali za človeško. Umor je bil torej nesporno izvršen s tem nožem. Kaj pravite k temu?

Župnik: Tega si ne morem razlagati drugače, kakor da je nesrečni morilec rabil moj nož, ki ga je potem zopet odložil v moji kuhinji, da bi na ta način zvalil na me sum, da sem jaz zažrešil umor.

Predsednik: Ali imate pri tem koga v mislih?

Župnik: Mislim, da osebnih sovražnikov nimam.

Predsednik: To je čudno, kako se mojim vprašanjem izogibate. Saj vas vendar nisem vprašal, če imate osebne sovražnike, marveč, če imate določeno osebo na sumu.

Zagovornik: Prosim, da se to uvažuje, da bi bil moj klient usodni nož gotovo bolje skril, prav tako ne bi položil s krvjo oškropljene košarice prosto na ognjišče.

Tožitelj: Seveda, ako bi ga po izvršenem zločinu ne bil nihče motil. Sicer pa je tudi mogoče, da je to namenoma naredil. Hočem vam precej dokazati, da se o drugi osebi kot storilcu sploh govoriti ne more.

Zagovornik: Na ta dokaz čakam povsem mirno.

Predsednik: Obtoženec, ali poznate ta svečnik?

Župnik: Seveda, to je svečnik, ki sem ga rabil na oltarju pri mašni knjigi.

Predsednik: Kakor ste slišali, navaja obtožnica, da so našli ta svečnik pod truplom umorjene. Ali nam morete pojasniti, kako je tja prišel?

Župnik: Le to morem reči, da sem ga sam pogrešal od jutra onega nesrečnega dne. Kako je prišel pod truplo, mi je popolnoma zagonetka.

Predsednik: S tem je zasliševanje končano. Preidemo k zasliševanju prič! Privedite pričo Ivana Vzačnyja!

(Prve tri priče. Sodniki in drugi se razgovarjajo potihoma.)

Drugi prizor.

Prejšnji, župan, potem nadučitelj, potem tajnik, pozneje po vrsti: Zdislava, blagajnik, sprevodnik, Jožka, Julka, Karol in mati.

Predsednik: Da ne tratimo časa, vas samo to vprašam: Ali morete pod prisego potrditi svoje izpovedbe, kakor ste jih dali na protokol in če vztrajate pri njih? Prosim, posamezno: Gospod župan Vzačny!

Župan: Prisegam in vztrajam na tem, kar sem izpovedal.

Predsednik: Lahko odidete. Nadaljnja priča: Gospod nadučitelj Prohaska: Ali morete pod prisego potrditi svoje izpovedbe v protokolu in če vztrajate pri njih?

Nadučitelj: Prisegam, da so moje izjave v protokolu, ki smo ga sestavili, resnične, in vztrajam na njih.

Predsednik: Lahko odidete. Nadaljnje priče. Gospod tajnik Barle! Ali morete pod prisego potrditi svoje izpovedi v protokolu in če vztrajate pri njih?

Tajnik: Izjavljam pod prisego, da so moje izpovedbe resnične in vztrajam pri njih.

Zagovornik: Usojam si vprašati gospoda župana, kaj mu je znano o obtoženčevem dobrem ali slabem imenu?

Župan: Jaz z njim nisem prišel v dotiko, a kaj slabega nisem nikdar slišal o njem. (Odide.)

Predsednik: Privedite nadaljnje pričē! Zdislavo Zauharovo!

Zdislava (staromodno oblečena, vzbuja veselost; ko vstopi, naredi neroden poklon pred župnikom in potem pred predsednikom sodišča.)

Predsednik: Povejte svoje ime, starost in poklic.

Zdislava: Zdislava Zauharova, 68 let stara, postrežnica v župnišču.

Predsednik: Dvignite desno roko, prisezite, da boste govorili resnico, samo čisto resnico. Recite: prisegam!

Zdislava (plaho gleda, dvigne desnico): Prisegam!

Predsednik: Ali poznate ta nož?

Zdislava: Kako ga ne bi poznala! Gospoda župnikova last je. Rezala sem kruh z njim.

Predsednik: Na dan umora ste ga baje pogrešali?

Zdislava: Da, da, res pri zajtrku ob 7. uri zjutraj je bilo.

Predsednik: Ali ni imel gospod župnik drugega podobnega noža?

Zdislava: Ne, imeli smo samo en tak nož.

Predsednik: Kolikokrat ste bili na dan umora v župnišču?

Zdislava: Samo enkrat, zjutraj.

Predsednik: Kako dolgo ste se tam mudili.

Zdislava: Tako nekako do desetih dopoldne.

Predsednik: Zakaj niste šli tjakaj kakor drugekrati, tudi popoldne in zvečer?

Zdislava: Gospod župnik so mi rekli, naj bi prišla šele naslednji dan.

Predsednik: Ali se vam to ni nič čudno zdelo?

Zdislava: Nič čudno; gospod župnik so imeli še obed od nedelje, večerjo so si pa večkrat sami napravljali. Kregala sem jih pač zato, zlasti še zato, ker jim je bilo slabo.

Predsednik: Kdaj pa ste zadnjič videli gospo Barletovo?

Zdislava: Tisti pondeljek dopoldne. Srečali sva se pri vratih v župnišče. V stolpu je bila ura ravno deset.

Predsednik: Ali Vam je bilo znano, po kaj je prihajala gospa Barletova?

Zdislava: Seveda; gospod župnik so mi rekli, da pride k njim po veliko denarja za novo bolnico.

Predsednik: Ali ste komu kaj pravili o teh denarjih in o tem, da pride po nje gospa Barletova?

Zdislava: Ne, ne živi duši nisem črhnila o tem.

Predsednik: Ali ste kaj govorili z gospo Barletovo, ko sta se srečali?

Zdislava: Vprašala me je, če so gospod župnik sami doma. Rekla sem: »Da, čisto sami.«

Predsednik: Ali je bil gospod župnik resnično sam doma? Ali

ni bil še kdo drugi v župnišču? Saj se je vendar mudil tam tudi cerkovnik? Premislite dobro!

Zdislava: Razmišljevala sem o tem ves čas, odkar so našega častitega gospoda župnika zaprli. Ljudje pravijo, da je bil mežnar takrat odsoten, ali jaz vem za gotovo, da je bil nekje v župnišču skrit.

Predsednik: Tiho! Priča, kaj govorite? Ali ste ga videli? Spomnite se na svojo prisego!

Zdislava: Videla ga nisem, pa biti je že moral tam. Nihče drugi ni umoril gospe Barletove kakor ta zanikrni hudobnež.

Tožitelj: Dokazal bom takoj, da cerkovnik v istem času v Stari vasi ni mogel biti.

Zdislava: Oh, gotovo ga je hudiman tja prinesel.

Predsednik: Lahko odidete! (Zdislava, užaljena, se pokloni samo župniku in odide.) Naj pride nadaljnja priča, blagajnik Jože Svoboda! (Vstopi blagajnik.) Vaše ime, starost in poklic?

Blagajnik: Jožef Svoboda, 45 let star, blagajnik severovzhodne železnice v Znojnem.

Predsednik: Prisezite, da boste govorili samo čisto resnico!

Blagajnik: Prisegam!

Predsednik: Ali poznate tega človeka? (Poda mu fotografijo.)

Blagajnik: Osebnó ga ne poznam, spoznam pa v njem čisto dočno moža, ki je tisto nedeljo pred umorom kupil vozni listek za nočni brzovlak do Dunaja.

Predsednik: Po čem se ga tako natančno spominjate?

Blagajnik: Spoznam ga po izraziti brazgotini na nosu. (Odide.)

(Dalje.)

Krancljavke na biserni sv. maši mil. g. Ivana Lenarta v Sv. Martinu pri Slov. Gradcu.

Kaj smo se naučili v kmetško-nadaljevalni šoli.

Vojnik. Za pouk v kmetijski šoli se včasih nisem veliko zanimal. Pa se je pričela v našem kraju kmetško-nadaljevalna šola — in hajd v šolo! Naučil sem se, kako moramo urediti gospodarstvo, da nam bo prinašalo kolikor mogoče veliko čistega dohodka. Gledati moramo, da bomo z umnim gnojenjem in obdelovanjem zemlje pridelali na naših poljih čimveč pridelkov. Če je n. pr. oče redil 6 glav živine, mora gledati sin, da jih bo pri istem obsegu zemljišča redil 8 ali več. Kmet mora dandanes dobro preudariti in skrbno zapisovati dohodke in stroške, da bo vedel, kaj mu več nese. Živinoreja in sadjarstvo (oz. vinogradništvo) sta glavna vira naših dohodkov. Z dobro urejeno proizvodnjo skušajmo dvigniti njihovo dobičkonosnost. Po naših vaseh morajo vzrasti živinorejske, vinarske in sadjarske zadruge, potom katerih bomo prodajali pridelke. Udejstviti te misli iz kmetške-nadaljevalne šole je ena izmed življenjskih nalog našega kmeta. Karel Kos, pos. sin., Okolica p. Vojnik.

(Nagrada: 1. od č. g. Fr. Hrastelja, podravatelja Cirilove tiskarne, knjigo »Praktični sadjar«; 2. od »Našega doma« svileno kravato.)

Jurovec pri Ptujju. Tudi jaz sem obiskoval kmetško-nadaljevalno šolo pri Sv. Vidu. V njej sem se naučil marsikaj koristnega, kar potrebuje kmet v svojem naprednem gospodarstvu.

O poljedelstvu: o različnih strojih ter o obdelovanju zemlje in rastlin in o različnih vrstah zemlje.

O živinoreji: o reji živine, njenih boleznih ter o hitri pomoči.

O sadjarstvu: o saditvi, cepljenju, gnojenju sadnega drevja ter o škodljivcih.

O vinogradništvu: o pripravi in obdelovanju zemlje za vinograde ter o različnih boleznih trte.

O čebeloreji: o različnih vrstah panjev ter o ravnanju z njimi in o boleznih.

O zadrugištvu: Pomen zadrug ter njih koristi.

O spisju: o različnih pismih, pobotnicah ter o gospodarskih računih itd.

Zato priporočam vsakemu kmečkemu fantu to koristno šolo. — Purg Avgust.

(Nagrada: 1. od č. g. Marka Kranjca

knjigo »Sadni izbor za Slovenijo«, 2. od »Našega doma« Slomškovo sliko.)

Kostrivnica-Podplat. »Kolikor kmet zna, toliko v svetu velja.« Kaj smo se naučili? — Najprej o setvi in semenih; poučili smo se, kakšno naj bo seme za setev in kako ga se v razkuženjem obvarujemo raznih škodljivcev. Da nam ostane trajen hasek od pouka, smo si glavne nauke zabeležili. Nismo pa samo prikimovali, ampak smo v debato sami s svojimi izkustvi posegli. — Napreden kmet mora biti tudi dober računar, ako ni, ga že vsak živinski prekupec pri kravicah za težke tisočake opehari. Zato smo si računstvo obnovili v spominu: od seštevanja, množenja, deljenja, gori do geometrijskih računov. Ker je bila šola samo ob nedeljah, smo ob delavniških doma reševali naloge. — Sibirski zima, ki je strahovala celo Evropo, nas ni preplašila od šole, ampak smo s tem večjim veseljem obiskovali »toplo šolo«. — Sadjarska podružnica se je ustanovila v naši župniji ob zaključku tečaja. Na predlog posestnikov so bili v odbor izvoljeni večinoma fantje, ki so obiskovali kmet. tečaj, kar kaže priznanje kmetijski šoli. V pretekli zimi smo si zgradili temelj kmetiške izobrazbe, tekoma prihodnjih zim bomo naprej gradili. — Š. Podsmrečan.

(Nagrada: 1. od č. g. Marka Kranjca knjigo »Gospodarski nauki«, 2. od »Našega doma« tri žepne robce.)

Moste pri Ljubljani. Kmetško-nadaljevalna šola mi je pokazala pot, po kateri mora iti kmetovalec, da ne bode gospodaril v izgubo. V njej sem se naučil v glavnih obrisih, kako se mora gospodariti, da dobim od polja, travnikov, sadovnjaka, vrta in živinoreje čim večji donos; odbirati za setev in saditev zmiraj najlepše seme in kraju primerne vrste; pogoj dobrega gospodarstva je tudi kolobarjenje; rediti živino, ki nam najbolje obrestuje porabljeno krmo, v obliki dela, mleka, mesa, jaje itd.; za pleme obdržati potomce najbolj dobičkonosnih živali; pravilno shranjevati gnoj in gnojnico, po potrebi dokupovati umetna gnojila; voditi knjigovodstvo in računati o izgubi in dobičku kmetije. — Kmetška nadaljevalna šola mi je pa tudi podlaga, da se morem še sam učiti in izobraževati v kmetijstvu s strokovnimi knjigami in časopisi. Franc Dimnik, pos. sin. Jarše št. 6.

(Nagrada: 1. od č. g. Marka Kranjca knjigo »Nauk o čebelarstvu«; 2. od »Našega doma« molitvenik in Slomškovo sliko.)

Prekorje. V kmetško-nadaljevalni šoli se naučimo veliko koristnega. Mene prav veseli, da so se ustanovile kmetško nadaljevalne šole, katere prav rad obiskujem, in sicer v zimski dobi dvakrat na teden. Tu se učimo sploh vse kmetijstvo, kako je treba dandanes kmetu oskrbovati posestvo, da mu donese večjih dohodkov. Naučil sem se tudi, kako je treba sadno drevje oskrbovati, da ga doma lahko z lahkoto precepljem in urejum, odpravljam razne škodljivce in bolezni. Nadalje sem se naučil pravilnega krmljenja živine, ki nam prinese precejšnje dohodke. Mnogo smo se učili o kmetškem spisu in računstvu pa tudi o veronauku. Računstvo je za preprostejšega kmeta velike važnosti, da znamo izračunati dohodke in izdatke. Tudi strokovnjaki so nam predavali o raznih panogah kmetijstva. Vse, kar sem tu opisal, pa še več, sem se naučil v kmetško-nadaljevalni šoli v Vojniku. Davorin Zupanc.

(Nagrada: 1. od č. g. Marka Kranjca knjigi »Travnistvo« I. in II., 2. od »Našega doma« 2 Slomškovi sliki.)

Šoštanj. Izobrazba je kmetu neobhodno potrebna. Čim bolj je kmet izobražen, tem več bo pridelal in tem boljše bo pridelke prodal. Neizobražen kmet trpi škodo ali se celo uniči. Izobrazbi kmeta služijo strokovni listi, knjige, poučna predavanja, kmetijske šole. Varčnost, pridnost, treznost so kmetu neobhodno potrebne lastnosti. Alkohol in niktin, razne bolezni so veliki škodljivci kme-

tovega zdravja. Kako se jih ubrani, izve na zdravstvenih predavanjih in iz časopisov ter knjig. V združenju je moč, zato so potrebne kmetijske organizacije. Denar vlaga le v kmetijske hranilnice. Z umetnimi gnojili se močno povečajo kmetijski pridelki, s stroji pa pocenijo. Skrbno obdelovanje, gnojenje in izbira primernih sadnih vrst donaja kmetu lep dobiček. Za živino so potrebni zdravi, zračni hlevi z gnojiščem in gnojnično jamo ter tekališčem. Tudi izbira dobrih pasem je veliko važnosti. Tudi knjigovodstvo je kmetu neobhodno potrebno. Jože Remic, Šoštanj št. 76, udeleženec prvega kmetško-nadaljevalnega tečaja v Šmihelu pri Šoštanju.

(Nagrada: 1. od Prosvetne zveze v Mariboru knjiga za knjigovodstvo, 2. od »Našega doma« dve Slomškovi sliki.)

Dol pri Ljubljani. Ljubi N. D.! Le dva tvoja naročnika sva tu; ukrenil bom, da te bo društvo tudi spoznalo. Naš orlovski odsek praznuje letos dvajsetletnico; proslavili jo bomo s prireditvijo. — Jožef Loboda, Podgora.

Človek, ki je začel v preteklost gledati, je že na koncu. Društva tudi tako. Mladi gledajo samo naprej. Zato tudi pri društvih nikar tožiti, kako je bilo nekdaj lepo. Če zdaj ni tako, niso vedno ljudje krivi, ampak: ali oblika organizacije ali pa vsebina društvenega dela — ali pa oboje. Potem treba novo najti. — Ivan.

Nekaj dopisov smo morali odložiti, ker je zmanjkalo prostora. Pridejo v avgustovski številki.

Bivši svetokriški režiser g. Peter Kovačič med igralkami »Junaške deklice«.

DEKLISKE GREDICE

Urejuje M. Štupca, Maribor, Badlova 12.

Iskrice z dekl. izobraževalnih tečajev:

A.

Slomšek, ki nam je tako lepo zapel o našem božjem daru — jeziku —, je tudi zapisal najlepši hvalospjev svoji materi v besedah, s katerimi je izražal ljubezen do maternega jezika. Dekleta, ne morem preiti te važne točke; govoriti hočem danes o ljubezni do materinščine. Isti Slomšek je zapisal besede: »Več jezikov znaš, več veljaš«, pa tudi: »Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš.« Napačna bi bila ljubezen do slovenščine, ako bi ti rekla: »Jaz sem dobra in zvesta Slovenka, ne maram se priučiti drugega jezika.« So nekateri kraji, so tudi službe in opravila, kjer ti je v veliko korist in potrebno, da znaš še drug jezik. Poznam Slovenke, ki so se priučile v tujini francosčine, angleščine, češčine. Znano je, kar poje pesmica: »Bistre glave je slovensko dekle.« A enega bi Slovenka ne smela pozabiti, to je mila materinščina. Ali ni žalostno, če se Slovenka poroči v Gradcu s Slovencem, pa pošlje otroka v počitnicah domov, a ta ne zna niti besedice slovenski? Še hčerka se pači in pravi, da je že skoraj pozabila slovensko govorico. Veliko bi se lahko naučile naše Slovenke od drugih. Nisem še srečala Nemke, ne Italijanke, koje otroček bi ne govoril najprej jezik svoje matere; le Slovenke so nezveste svojemu maternemu jeziku. Če bi tudi mož ne bil Slovenec, otroci tvoji bi morali znati slovenski govoriti, slovenski peti, slovenski brati in pisati. Slovenski jezik je dragocena svetinja, ki nam jo je Bog dal, prava Slomšek; te dragocene svetinje pač ne smeš izgubiti, ne metati od sebe ali celo zaničevati. Kdor zaničuje svoj materni jezik, zaničuje svojo mater. Kako pa boš v tujini najlože ohranila materinščino? Ako si naročiš slovenski list, saj jih imamo na izbiro. Ta naj roma za teboj v tujino, kamorkoli te nese božja roka. In pa knjige družbe sv. Mohorja. Take knjige so mile vezi, ki te družijo z domovino tudi v hladni tujini. Pa še nekaj. Ne hodi brez slovenskega molitvenika od doma. Kakor angel te bo tolažil in vodil v nevarnostih, ki te obdajajo vsepovsod. Ali znaš pesem: »Slovenec sem? Ali »Slovenka sem?« Zapoj si jo

v tujini! Pa še mnoge druge, ki opevajo lepo našo slovensko domovino. Lepa slovenska pesem je kakor olje na svetiljko ljubezni do domovine. In dekleta, ki ostanejo doma, naše bodoče gospodinje in matere? Vaša srca polna ljubezni do mile slovenščine morajo biti vir te ljubezni za srca vaših otrok.

Kdor ima srce, zna za dom solze,
Za slovenske domovine raj.
S ponosom reči smem:
Slovenka sem! Slovenka sem!

B.

Vsi zdravniki tožijo, da naše ljudstvo še premalo skrbi za svojo telesno snago. Res, da pri kmetskem delu ne moreš biti vedno tako snažna kakor v nedeljo. Pa zgodila se je že včasih nesreča v nedeljo, pa je moral priti zdravnik in sleči ponesrečenca; a kako nesnažna je bila koža pod lepo nedeljsko obleko! Kakšna je bila včasih srajca, spodnje perilo? So ljudje, ki si leta in leta ne umijejo svojega života. Poleti se včasih skopljejo v potoku, dokler so še mlajši; a to le osveži telo, čisti ga pa ne. Pri vsaki hiši bi moral biti večji čeber ali žehjak za pranje perila. V njem se lahko kopljejo otroci, pa tudi odrasel človek bi moral vanj vsaj poklekiniti in se pošteno umiti. Zdravnik je rekel takole: »Toplo ali mlačno vodo, potem pa večjo ruto namočiš, jo dobro požajfaš; zdaj pa srajco dol in se podrgaj najprej po zgornjem, potem pa po spodnjem životu, potem ude, roke in noge!« Otrokom in stariim ljudem moraš ti hrbet umiti, mlad človek se lahko umije sam. To bi moralo biti vsako soboto pri vsaki hiši, najmanj pa vsak mesec enkrat. Najmanjša hišica ima tak kotiček, kjer se lahko drug za drugim čedno umijejo, potem še polijejo snažno vodo čez sebe in slednjic s snažno staro rjuho ali z veliko obrisačo dobro zbršejo. Nato pa se snažno preoblečeš. Ali ne veš, da je tvoje telo tempelj Sv. Duha, posvečen po svetih zakramentih? Ali sme biti tempelj umazan? Da se pri tem opravi lu spodobno obnašaš v pričujočnosti božji, je pač samoumevno. Velika naloga pridne gospodinje je skrb za snažno perilo. Po mnenju izkušenih zdravnikov bi morali starši zapisati v »juterno« svoji hčerki ne le njive, gorice, hišico, kravico, ampak tudi primerno balo perila. Nekdaj v starih časih se nevesta ni prej poročila, dokler ni imela pripravljenih rjuh, obrisač, miznih prtov, pa tudi telesnega perila lepo število. Navadno je bilo tega polna večja

ali manjša škrinja. Dandanes se preveč potroši denarja na lepe obleke, sploh na vnanjost, a kar je skrajno potrebno in si gospodinja pozneje težko pripravi, perilo, se pozabi. Koliko zadrege je včasih pri hiši, če reče zdravnik, da se mora postelj preobleči! Kako hoče gospodinja vsako nedeljo pripraviti vsem snažne srajce, ako pa jih ima vsak le po dve, in še te niso cele? Slaba gospodinja, za nič gospodinja, ako mora mož, sin, hlapec, v pondeljek zopet obleči umazano perilo, ki so ga odložili v soboto zvečer. Tudi vnuče (ali unočce) morajo biti večkrat oprane, ne le posušene. Silno nezdavno je, imeti le en par vnuč, dokler so raztrgane — neoprane.

V krajih, kjer morajo čakati dežja, ker ni dovolj vode za pranje, bi morali temveč perila imeti. Čistoča telesa in čistoča perila je znak izobraženega človeka. Kako neprijeten vzduh je poleg človeka, ki se vsega ne umije in ki ne menjava snažnega perila! Koliko boleznih prepreči redno snaženje telesa in redna menjava snažnega perila, to vedo najbolj zdravniki. Dekleta, imejte skrb, da ne bodo tudi vam veljale besede: Zunaj huj, znotraj pfuj! — Ali znate prati, lepo prati, pravilno prati? Znaš likati? Pranje in likanje sta važna predmeta gospodinjstvih tečajev. Hočemo prihodnjič tudi o pranju in likanju govoriti v Dekliških gredicah. Kaj pa krpanje? — To pa je nekaj prepotrebnejšega pri hiši.

Vsako dekle mora biti nekoliko izvežbano v šivanju.

C.

Slovensko dekle. Že sem mislila, da lahko zaključim poglavje »Iskrice z dekl. tečajev«, ko sem čitala najnovejšo knjigo, ki jo je spisal bivši urednik »Boğoljuba«, g. duh. svet. Janez Kalan. Daleč biva izven domovine med westfalskimi Slovenci, a pero je zastavil z veliko ljubeznijo za naša dekleta. Kaj še hočem povedati našim dekletom?, sem se vprašala, čitajoč to lepo knjižico. Dekleta ne utegneta v poletnem času sestavljati predavanj, govorov; a to knjižico si lahko nabavite in pri sestankih skupno očitata, en čas ena, potem druga, — tiste, ki znajo najlepše čitati. Pa ne kupujte le po eno knjižo za eno dekl. zvezo, ampak po več. Šaj ni draga. Le 10 Din (poština posebej) daš v prodajalni Cirilove tiskarne v »Banki«, ako prideš po opravkih v Maribor. Vsebina knjige je pa že tako prikrrojena, da jo odpreš, kjerkoli hočeš, pa ti vsako poglavje nekaj pove, da ti bo igralo v srcu. Dekleta!

Le pridno sezite po tej knjiži, ki bi tudi lahko služila kot godovno darilo vsakemu pridnemu dekletu.

Vsem dekliškim zvezam, ki so me prosila, naj pridem predavat, velja ta prošnja. Ne držite rok križem, ako me bolno grlo zadržuje, da še ne morem priti predavat. Če bo Bog dal zdravje, pa pridem z veseljem. Ta čas predavajte same ali čitajte lepe odlomke, vadite se v lepih deklamacijah, pred vsem pa se pripravljajte na slovesno akademijo k 50-letnici sv. Očeta. Ako še nimate, naročite si krasni knjižici, ki sem vam jih zadnjič priporočala. Pa še nekaj mi je zelo pri srcu, Julija meseca je naš praznik sv. Cirila in Metoda. Ali še imate pesem Slomskovo, ki sem vam jo poslala lani? Ali jo poznate? Poiščite jo, če je nimate, naročite jo pri Osred. vodstvu DZ! Ves mesec julij naj se razlega po naših cerkvah pa tudi po dobravah lepi slavospev v čast svetima slovanskima apostoloma! Naučite se krasno deklamacijo Gregorčičevo »Lučka svetla . . .«; pogovorite se s fanti, da zakurite po dva kresova povsod, kjerkoli je dekl. zveza ustanovljena in če ta ne, kjerkoli so M. družbe, Orli, Orlice. Pazite pa, da se ne zgodi nobena nesreča ne z ognjem, ne s streljanjem; največja nesreča pa bi bila, ako bi se ta slovesni praznik obhajal z žganjem ali s pijančevanjem ali s pretepom ali z nečednimi pogovori pri kresu. Prosim vas, ljuba dekleta, preprečite, kjerkoli vam je mogoče, tako nesrečo. Še nekaj. Ali ima vaša DZ naročeno »Kraljestvo božje«? Ali je morda več deklet pri vas naročenih na ta krasni list? Kdor ga prečita, naj ga posojuje naprej. Pri dekliških sestankih si ne morem misliti zanimivejšega čtiva nego so poročila iz vsega slovanskega sveta v tem listu. Ali ste vse članice bratovščine, ki nam jo je naš Slomšek ustanovil — bratovščine sv. Cirila in Metoda, ali morda Apostolstva sv. C. M.? Ali boste imele skrb, da boste kot botre, ali tete ali sestre agitirale, naj se otroci, rojeni julija meseca, krste na imeni sv. Cirila in Metoda? Glejte, koliko lepih nalog sem vam dala. M.

Iz moje poštnice.

Genovefa iz Slov. goric. Vprašaš, katera gospodinjstva šola je tako poceni, da jo more obiskovati tudi revnejše dekletke? — Ne ustraši se odgovora. Ne le najcenejša, ampak tudi najboljša gospodinjstva šola je služba pri pridni gospodinjini v krščanski hiši. Sicer je treba po-

niznosti, ker dandanes ne marajo biti dekleta več deklet, služkinje. Ponižnosti da Bog svojo milost. Ena najrevnejših mojih bivših učenk je le po službah, v katerih je bila zelo pridna in poslušna, prišla tako daleč, da ima lastno hišo z vrtom, pridnega moža in štiri lepo vzgojene otroke, ki pomagajo staršem. Pridne služkinje so navadno najboljše gospodinje. Zato se tudi lahko dobro poroče. Dekleta, ki hodijo le zato služiti, da si za ves prisluženi denar nabavijo moderne obleke, lakaste čevljičke, parfum in drago milo, pa Bog ve, kaj vse, taka dekleta niso dobre in tudi ne priljubljene služkinje, pa tudi često zabredejo na stran pota. Dobra krščanska služba je tista gospodinjska šola, v kateri imaš stanovanje, hrano, luč, perilo zastonj, trud plačan, pouk tudi zastonj. Pa verjamete, težko se dobo pridne služkinje.

Kaj sem se naučila v kmetko-nadaljevalni šoli, oz. gospodinjski šoli.

V gospodinjski šoli v Celju sem se naučila kuhanja, serviranja, pranja, likanja in oskrbovanja perila, splošnega gospodinjstva, knjigovodstva, mlekarstva, higijene, negevanja otrok, o prvi pomoči pri nezgodah, o nalezljivih boleznih, tuberkulozi, alkoholizmu ter vsestranske izobrazbe.

Kar je posebno lepo, poučevala nas je ga. učiteljica z lepim zgledom, z materinsko ljubeznijo, čutile smo se pri nji kot pri materi. Ponesle smo domov koristne nauke, katere tudi po možnosti izvršujemo, v zadovoljnost in veselje staršev. Teško je bilo slovo koncem tečaja, a vendar nas je navdajalo veselje, da hočemo osrečiti svoje domove. Gospodinjska, oziroma kmetijska šola je koristna ustanova, kjer se mladina stanovsko in časovno primerno izobrazuje. Novačan Marija, posestnikova hči Trnovlje 27, pošta Celje.

(Nagrada: 1. od č. g. Marka Kranjca knjigo »Gospodinjstvo«, 2. od »Našega doma« blago za predpasnik in en par nogavic.)

Lurške knjižice. Danes sem odposlala znesek za poslana knjižice. Kakor izkazuje telesna mati otroku svojo srčno ljubezen z darovi, tako je pokazala do svojih hčerá naša nebeška Mati in zavetnica Marija svojo neizmerno ljubezen v letošnjem majniku, ko jim je podarila kakor krasen duhovni šopek lurške knjižice. Srce mi je prevevalo od veselja ob pogledu, ko so se ta dekleta s srcem oklenile priljublene drobne prijateljice.

Trdno sem prepričana, da bodo lepi nauki blažega pisatelja Križaniča obrodili mnoge sadove, ki ne zarjave in ki jih molj ne sne. — Terezika iz Haloz.

Anica iz Celja: »Jürek kramlja« v zadnjem N. D. je spisala Jožica druga; — sta namreč dve Jožici, to sem pozabila zadnjič pripomniti, da ne bo pomote.

Jerica Senica iz št. Danijela pri Prevaljah, ki je dobila pri loteriji PZ tretji dobitek.

Tajnik iz Haloz: Da se resnica prav spozna, treba je slišati dva zvona. Vsekako priznavam, da so ponekod zelo težavne razmere za naša dekleta in Dekl. zveze, ker nimajo sigurnega vodstva. Pa tudi tam, kjer je vodstvo dobro, nikdar ni brez težkoč in ovir. Več glav, več misli. Znak sedanje dobe pa je po vsem svetu, ne le v lepih Halozah, da se nikdo rad ne ukloni, vsak bi raje zapovedoval. Zato je pa Bog našim dekletom dal tako svetel vzor: Malo sv. Tereziko, ki je zapisala o sebi: »Ker nikdar v življenju nisem ravnala po svoji volji, upam, da mi bo Bog v večnosti spolnil vsako mojih želja — in bom sipala dež cvetic (milosti) na zemljo.« To pa smem z gotovostjo zapisati. Dekleta, ki redno čitajo N. D. in »Dekliške gredice«, se resno trudijo, da odložijo sčasoma velike in majhne napake svojega značaja. To pa ni lahko in treba je včasih leta, da se človek vsaj deloma iznebi napak, ki so prirojene ali vsled napačne ali nezadost-

ne vzgoje ostale preko otroške dobe. — Sčasoma pride vse, kar ste poročali, na vrsto v »iskricah«. Pozdravljeni! — M. Št.

Št. Janž na Dolenjskem. Ko sem danes prebiral »Naš dom«, sem opazila, da je v dekliških gredicah prav malo dopisov, z Dolenjskega sploh nič. Odločila sem se, da pošljem jaz par vrstic iz Št. Janža, akoravno imam precej velik strah pred uredniškimi košem. Res je, da je N. d. še malo razširjen med nami, ker mislijo naša dekleta, da je ta list le za štajersko mladino. Pa ni tako. N. d. je jako poučen in zabaven list tudi za nas Kranjce. Veseli me najbolj, da se včasih oglasi v njem kakšna sestra Orlica in tudi brat Orel. Tudi jaz delujem v orliški organizaciji že več let. Naj nekoliko opišem naše delovanje. Ko smero 1. 1926 pod vodstvom č. g. župnika Jameza Črnilca obnovile orliški krožek, ki je eno leto in pol spal, je prihajalo v dvorano okrog 30 deklet. Kakor odpadajo suhe

veje z drevja, tako so popuščala tudi dekleta. Število 30 se je znižalo na 16. Imamo mesečne sestanke, in sicer vsako prvo nedeljo v mesecu, na katerih predavajo dekleta sama. Za začetek in zaključek zapojemo par pesmic. Prirejamo tudi igre. Včasih sama dekleta, včasih tudi skupno z brati Orli. Vsako leto priredimo običajni materinski dan in akademije skupno z Orli. Da naš krožek uspešno deluje, se imamo zahvaliti našemu duhovnemu vodniku č. g. kaplanu Jožefu Zalokarju. Režisirajo nam vsako igro in tudi pri drugem vzgojnem delu nam pridno pomagajo. Zdaj vidite, sestre na Štajerskem, da Dolenjke ne sedimo in ne dremljemo, kakor nespametne device. Pristrčno pozdravljam vsa dekleta, ki berejo N. d. Vsem sestram Orlicam po zeleni Štajerski in Dolenjski pa kličem: Bog živi! — Agneza.

Ostali dopisi pridejo avgusta.

Sv. Križ na Slatini: Godovanje sv. Alojzija 1928. Zadaj voditelja mra-dinskih organizacij, č.č. gg. Drvodol in Sunčič, Na sredi X dolgoletna vneta predsednica Dekliške zveze Matej.

Znamenita povest »Planinski kralj«, ki jo je spisal nemški pisatelj A. Achleitner, znan ljubitelj naših gora, posebno našega zelenega Pohorja, je ponela slavo lepe slovenske zemlje daleč po Evropi. Mi sami pa nismo imeli te povesti s

štajerskega Pohorja v svojem jeziku. Sedaj nam jo je pa oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in jo je izdala kot 29. zvezek Cirilove knjižnice. Prevod je oskrbel prof. Ivan Dornik. Knjiga stane broš. 26 Din, vez. 35 Din. — Povest je pisana tako, da mora zanimati vsakogar, kmeta, delavca in inteligenta naših krajev. Kajti o življenju vseh teh, posebno pa kmeta Kasjaka, »planinskega kralja«, piše pisatelj zelo zanimivo in živahno. —

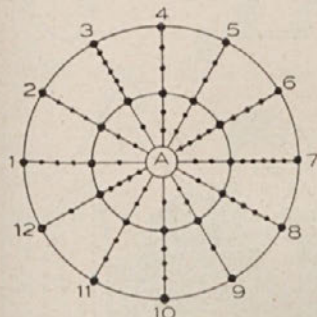
1. Številnica.

(Slana in Repič. — 15 točk.)

5. I — 3. II — 3. III — 1. II — 1. III — 7. I — 11. IV — 5. II — k — 8. I — 3. II. —
 1. III — 11. IV — ž — 1. III — 5. I — 3. II — 3. III — 2. II — 1. III — 8. II —
 5. I — 1. III — 11. IV — 5. II — 1. II — 3. III!

2. Čaroben lik.

(R — — — i. — 20 točk.)

Pomen besed: 1. odstop, 2. žensko ime, 3. domovina, 4. nezgoda, 5. poljska delavka, 6. ženski poklic, 7. rek, 8. žensko ime, 9. bolezen, 10. snaga, 11. lastnina, 12. razbit lonec. — Črke obeh krogov povedo ime slovenskega pesnika in naslov njegove pesniške zbirke.

3. Šaljivka.

(Matijec Žlajfar. — 5 točk.)

Katero besedo pišemo vedno narobe?

Rešitve do 15. julija. Nagrade kakor zadnjič.

Rešitev uganke: 1. Vzami v zadnji vodoravni vrsti prvo in zadnjo črko, nato iste črke v predzadnji vrsti itd. Dobiš: Ni praznik, predragi mi, naše življenje, — življenje naj bude ti delaven dan! (S. G.) — 2. Hinavstva in podlosti v dušo ne daj! (S. G.) — 3. Besede so: Vodoravno: Aleksinac, oves, orel, sneg, mati, Ljubljana. — Navpično: Slovenija, okus, vino, Palestina, goba, meja.

Jürek kramlja. Franc Sodja. Črkovnica o priliki pride na vrsto. Pri sestavi uganke pazi na pismeno pravilnost

besed, ki jih uporabljaš. — Črtomir. Za bodoče vedi in povej drugim v svoji okolici, da mora vsakdo vedno napisati izmišljenemu imenu celo pravo ime. Slučajno pa kot nagrado nisi prejel knjige in zato Tvoji želji ne morem ustreči. Ali še rogovili po Tvoji okolici neki Brdavs, ki se Krpana prav pošteno boji, kakor je videti?! — Ludovik Bezek. Uganke še pošlji! — Franc Oražem. Ždi se mi, da si se zelo zmotil, ko si napisal rešitev dveh uganke, a trdiš, da si napisal vse tri in tako dosegel 40 točk. Ne bo, bratec! Drugič le malo bolj pazi in ne misli, da boš Jüreka tako lahko potegnil. Sicer me je zadnjič hotel nekdo potegniti na bolj zvit način, a se mu ni posrečilo. — Jože Novak. Od Tebe sem pa vajen prejeti kaj boljšega. Kaj praviš k temu? — Branko Gomilski. Menda ne bo tako hudo s tresočo se roko, kakor poročal! — Ivan Hudoklin. Precej gradiva bo dobreža. Le malo manj v bodoče packaj. — Barika Miško. Ali je to kaj čudnega, da poznam tudi Tvojo imensko sestrico, saj sta v lanskem letniku »N. d.« vedno skupaj?! In Jürek štrbunk je brijtna glava! Julka iz Poljčan. Jürek je korenjak in prenese marsikaj. Zato mu je tudi napad »namišljene« Jožice lahko breme. Hm!

Rešilci: Jožef Novak (40); Jug Franjo (40); Jan Lovro (30); Janez Kraner (20); Ignac Čeh (20); France iz Ksaverija (30); Nande Hrastnik (40); Trezika Slana in Lojzika Repič (40); Hedvika Trafenik (25); Franc Oražem (30); Arnšek Franjo (30); Hriberski (30); Ludovik Bezek (30); Bogomil (40); Branimir (40); Zvonimir (40); Ivan Nepridiprav (40); Šimen (40); Črtomir (40); Franc Sodja (40); Lovro Korošec (40); Jožef Mlakar (40); Franc Kovač (40); Urška iz Rečice (20); Jože Ho-

čevar (30); Barika Miškova (30); Ivan Hudoklin (20); Jurij Cvetko (40); Šešerko (40); Anica Čuš (40); Branko Gomilski (40); Julka iz Poljčan (30).

Nagrado so dobili: Franc Kovač; Jug Franjo; Ivan Hudoklin.

Položnice so dobili nekateri s to številko »Našega doma«. Lepo jih prosimo, da blagovolijo poravnati naročnino do kraja leta.

Kakšni časi. — Pijanec se oklepa polične svetiljke in gleda zadnji lunin krajec: »Kakšni so to časi! Še od meseca so ukradli tri četrtine.«

»Če pijem zvečer črno kavo, pa ne morem spati.« — »Z menoj je ravno narobe: Če spim, ne morem piti črne kave.«

NAJBOLJŠE KOSE
in drugo orodje, portland cement, železnino in špecerijo priporoča
JOS. JAGODIČ, CELJE
Glavni trg Glavni trg

BOLNIKI, ČITAJTE!

Ravnokar je izšla razjasnitev! V tej razpravi dolgoletna izkušnja o razlogih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. To odlično zdravilo pošemo vsakomur, ki ga pismeno zahteva od spodnjega naslova.

Na tisoče zahvalnih pisem dokazuje nenadomestljiv edini uspeh neumornega in vestnega preiskovanja za dobrobit bolnega človeštva. Kdor pripada

veliki množici živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, tesnobi, slabem spominu, nervoznem glavobolu, jezi, motenju prebave, prevelikih skrbeh, bolečinah v udih, splošne ali delne telesne slabosti ali od drugih brezštevilnih pojavov,

mora zahtevati mojo knjižico utehe!

Kdor jo pazljivo prečita, pride do resničnega spoznanja, da obstoji enostavna pot, ki pelje do zdravja in življenske radosti.

Ne čakajte, temveč pišite še danes!

E. PASTERNAK, BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 440.

KMETOVALCI!

Gnojite z apnenim dušikom, s tem najbolj cenim,
učinkovitim in rentabilnim dušičnim
gnojilom

domačega proizvoda!

Z apnenim dušikom
ne dajemo zemlji samo dušika,
marveč tudi apna.

Tudi
žlahtna vinska trta
je za apneni dušik prav posebno hvaležna.

Navodila o načinu uporabe, o
potrebni količinah, o rentabil-
nosti, dobaviteljih, uspehih in
cenah apnenega dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d.d. Ruše
pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se tudi dobiva mešanica

„Nitrofoskal Ruše“,

napravljena na poseben paten-
tiran način iz gnojil:

apneni dušik+kalijeva sol+superfosfat

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše
in najbolj moderno
urejeno zdravilišče
kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:

„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONATI“

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter.

Pred- in posezona:

1. V. do 15. VI. in od 1. do 30. IX.

Glavna sezona:

15. VI. do 31. VIII.

Najboljši čas za zdravljenje je pred in po glavni sezoni!

Cene zmerne. Izven glavne sezone znatni popusti. Igra vojaška godba. Največji komfort. — Radio. — Zdravniki-specijalisti. — Röntgen. — Prometne zveze zelo ugodne. — Na železnici posebni popusti.

Razpošiljanje mineralne vode.

Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča.

